

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
(รอบที่ ๑)

กระบวนการ
การจดทะเบียนสิทธิบัตร

กองสิทธิบัตร
กรมทรัพย์สินทางปัญญา

แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

กระบวนการ/โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	ศปท. กระทรวง	ชื่อหน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง
กระบวนการ	การจดทะเบียนสิทธิบัตร	ศปท. กระทรวงพาณิชย์	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า	ด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้นเลย	โอกาสเกิด การกระทำ การทุจริตมีโอกาสเกิดขึ้น ได้ร้อยละ ๑ - ๕ ของจำนวน คำขอที่ตรวจสอบต่อปี	โอกาสเกิด การกระทำ การทุจริตมีโอกาสเกิดขึ้น ได้ร้อยละ ๖ - ๑๐ ของจำนวน คำขอที่ตรวจสอบต่อปี	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต มีโอกาสเกิดขึ้นได้ ร้อยละ ๑๑ - ๑๕ ของจำนวนคำขอ ที่ตรวจสอบต่อปี	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมีโอกาสเกิดขึ้นได้ ร้อยละ ๑๖ - ๒๐ ของจำนวนคำขอที่ตรวจสอบต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มีผลกระทบ	มีการติดตามสอบถามปัญหา ในกระบวนการทำงาน	มีการตรวจสอบข้อเท็จจริง จากหน่วยตรวจสอบภายใน องค์กร	เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ ขององค์กรด้านความโปร่งใส หรือมีการดำเนินการทางวินัย อย่างไม่ร้ายแรง	มีการชี้มูลการกระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือมีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการ การจดทะเบียนสิทธิบัตร	๑	การตรวจสอบเอกสารคำขอรับ สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	การตรวจสอบเอกสารคำขอโดยไม่รอบคอบ ไม่ครบถ้วนถูกต้อง หรือ ไม่สอดคล้องตาม หลักเกณฑ์ที่กฎหมาย/แนวปฏิบัติที่กำหนด	๒	๒	๔	ต่ำ
			การเสนอผลประโยชน์/สินบนต่อเจ้าหน้าที่ ระหว่างการให้คำปรึกษาแบบเผชิญหน้า ในการจัดเตรียมคำขอและเอกสารประกอบ คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	๒	๓	๖	ปานกลาง
	๒	การพิจารณาตรวจสอบการประดิษฐ์ ของคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการเลือก ปฏิบัติงานตรวจสอบ	๑	๑	๑	ต่ำ
			การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคำขอการออก คำสั่งและการรายงานผลการตรวจสอบ คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	๒	๓	๖	ปานกลาง
			การเสนอผลประโยชน์/สินบน ต่อเจ้าหน้าที่ ในระหว่างการให้คำปรึกษาแบบเผชิญหน้า ในการพิจารณารับจดทะเบียนสิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร	๒	๓	๖	ปานกลาง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การอนุมัติของผู้บริหาร	การเผยแพร่ในเว็บไซต์หน่วยงาน	Link เผยแพร่
ผ่านการอนุมัติแล้ว	ดำเนินการแล้ว	https://www.ipthailand.go.th/th/กลุ่มคุ้มครองจริยธรรม/item/plan_risk๒๕๖๖.html?category_id=๒๔๕๕

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การตรวจสอบเอกสาร คำขอรับสิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร						
การเสนอให้ทรัพย์สิน/ สินบน/ผลประโยชน์ อื่นใดต่อเจ้าหน้าที่ ระหว่างการให้คำปรึกษา แบบเผชิญหน้าใน การจัดเตรียมคำขอและ เอกสารประกอบ คำขอรับสิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร	ปานกลาง	วางแผนและดำเนินกิจกรรม การควบคุมความเสี่ยง การทุจริต เชิงป้องกันการรับ-ให้ทรัพย์สิน/ สินบน/ประโยชน์อื่นใด และ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพ การยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) และพัฒนาระบบบริการ ข้อมูล/คำปรึกษาด้านสิทธิบัตรและ อนุสิทธิบัตรทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดช่องทางการให้คำปรึกษา แบบเผชิญหน้า และลดช่อง การทุจริต/รับ-ให้สินบน	กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาปรับปรุงระบบการยื่นคำขอ ทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น อาทิ การรับ-ส่งเอกสารจากเจ้าหน้าที่ รับคำขอ การเชื่อมโยงกับระบบชำระค่าธรรมเนียม ทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) การติดตามสถานะ คำขอ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ขอใน การดำเนินการเกี่ยวกับคำขอ และติดตามสถานะของ คำขอผ่านระบบดังกล่าว ลดภาระการเดินทาง และลดการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน กับผู้ขอ กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาระบบบริการข้อมูล/คำปรึกษา ด้านสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร ด้วยเทคนิค การประมวลผลตามภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing: NLP) หรือ AI Chatbot เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขอรับ คำปรึกษาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ลดภาระ การเดินทาง ลดการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานกับผู้ขอ	ม.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ (เป็นการพัฒนา ต่อเนื่องจากผู้ดูแล ระบบ)	กองสิทธิบัตร
				ม.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๖	๗.๒๗ ลบ.	กองสิทธิบัตร

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การพิจารณาตรวจสอบการประดิษฐ์ของคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร						
การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคำขอการออกคำสั่งและการรายงานผลการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	ปานกลาง	วางแผนและดำเนินกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเชิงป้องกัน การรับ-ให้ทรัพย์สิน/สินบน/ประโยชน์อื่นใด และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการพัฒนาปรับปรุงระบบสิทธิบัตร (e-patent) ให้สามารถออกคำสั่งที่มีรูปแบบการสั่งการที่เป็นมาตรฐาน โดยมีการสุ่มตรวจคุณภาพการตรวจสอบและการออกคำสั่งของผู้ตรวจสอบ เพื่อเพิ่มความโปร่งใสให้กระบวนการตรวจสอบให้สามารถติดตามและกำกับดูแลการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรได้มากขึ้น	กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาปรับปรุงระบบสิทธิบัตร (e-patent) ภายใต้โครงการระบบจำแนกและวิเคราะห์ข้อมูลสิทธิบัตรขนาดใหญ่ (Big Data) ด้วยการทำเหมืองข้อมูล (Data Mining) ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขความต้องการ (requirements) ในขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลสิทธิบัตรของเจ้าหน้าที่	ม.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๖	๙.๙ ลบ.	กองสิทธิบัตร
			กิจกรรมที่ ๒ กำหนดแนวปฏิบัติและเครื่องมือสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพการตรวจสอบและการออกคำสั่งของผู้ตรวจสอบ และยกระดับมาตรฐานการออกคำสั่งให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามกฎหมายคู่มือการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร และมาตรฐานการตรวจสอบสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร	เม.ย. ๖๖ - ก.ย. ๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	กองสิทธิบัตร
			กิจกรรมที่ ๓ กำหนดกลไก และแนวปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่กรณีที่เกิดการกระทำทุจริต การเสนอให้การให้ หรือการรับทรัพย์สิน สินบน หรือผลประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อจูงใจให้เจ้าหน้าที่พิจารณา รับผิดชอบยื่นสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร	มี.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	กองสิทธิบัตร
การเสนอให้ทรัพย์สิน/สินบน/ประโยชน์อื่นใด ต่อเจ้าหน้าที่ในระหว่างการให้คำปรึกษาแบบเผชิญหน้า ในการพิจารณาบังคับ	ปานกลาง	วางแผนและดำเนินกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเชิงป้องกันการรับ-ให้ทรัพย์สิน/สินบน/ประโยชน์อื่นใด และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	กิจกรรมที่ ๑ จัดสถานที่สำหรับให้คำปรึกษาแบบเผชิญหน้า ในบริเวณที่มองเห็นได้รอบด้าน เพื่อป้องกันการเสนอสิ่งตอบแทน หรือผลประโยชน์อื่นใด ในระหว่างการให้คำปรึกษาแนะนำ รวมทั้งป้องกันการเกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้รับบริการ และเจ้าหน้าที่	ต.ค. ๖๕ - ก.ย. ๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	กองสิทธิบัตร

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ทะเบียนสิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร		โดยการให้บริการระบบการให้คำปรึกษาทางไกล (Tele-consultation) กำหนดกลไกการผ่านเข้า - ออกของหน่วยงาน และกำหนดสถานที่ให้คำปรึกษาแบบเผชิญหน้า	กิจกรรมที่ ๒ เปิดให้บริการระบบการให้คำปรึกษาทางไกล (Tele-consultation) ภายใต้ระบบการให้บริการด้านทรัพย์สินทางปัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เพื่อลดโอกาสการให้คำปรึกษาแบบเผชิญหน้า	ส.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	กองสิทธิบัตร
			กิจกรรมที่ ๓ กำหนดกลไกการผ่านเข้า - ออกในหน่วยงาน (กองสิทธิบัตร) โดยติดตั้งระบบแสกนลายนิ้วมือ และกำหนดพื้นที่ให้บริการ กรณีผู้ขอมาขอรับคำปรึกษา ณ สถานที่ตั้ง (กองสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา) โดยจัดทำห้องประชุมขนาดเล็กแบบกระจกใส พร้อมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการให้คำปรึกษาแนะนำรายบุคคล และกำหนดแนวทางการควบคุมภายในในการให้คำปรึกษาแนะนำ และจัดทำคู่มือการใช้ห้องประชุม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ หรือเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณ	๑ ลบ.	กองสิทธิบัตร